

Odbori za zajednice (OZ) su opštinski mehanizmi u čijem sastavu su predstavnici zajednica koje žive u opštini i odbornici skupštine opštine (SO). Njihovo osnivanje je obavezno. Ključna nadležnost odbora za zajednice je da pregleda sve opštinske praktične politike, prakse i aktivnosti s ciljem da preporuči mere SO kako bi se osiguralo da se prava i interesi zajednica poštuju.

Ova analiza koristi konačne podatke iz Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova na Kosovu iz 2024. godine, kao i procene broja stanovnika iz Opštinskih profila Misije OEBS-a na Kosovu iz 2018. godine za severne opštine.

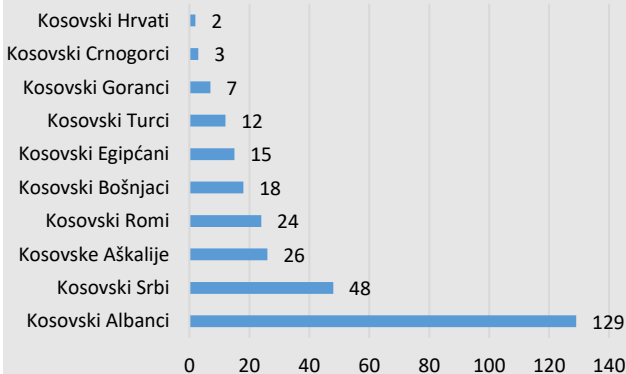
Ključna dokumenta

- Zakon o lokalnoj samoupravi br. 03/L-040, 2008;
- Administrativno uputstvo Ministarstva lokalne uprave (MLU) br. 05/2020 o postupku uspostavljanja, sastavu i nadležnostima stalnih odbora i drugih odbora u opštini;
- Smernice odbora za zajednice i opis poslova i zadataka.

Osnivanje

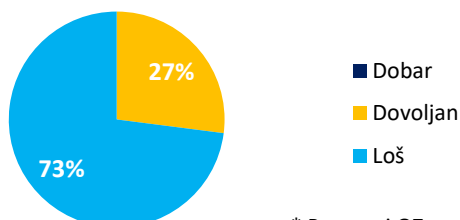
Odbori za zajednice uspostavljeni su u 37 opština. Tokom izveštajnog perioda, 29 odbora se sastajalo na mesečnom nivou, šest odbora se sastajalo redovno, ali ređe od jednom mesečno, dok se jedan odbor sastajao neredovno ili ad hoc. U Kosovu Polju odbor se nikada nije sastao, dok u Leposaviću odbor nije osnovan nakon vanrednih lokalnih izbora.

Zastupljenost zajednica

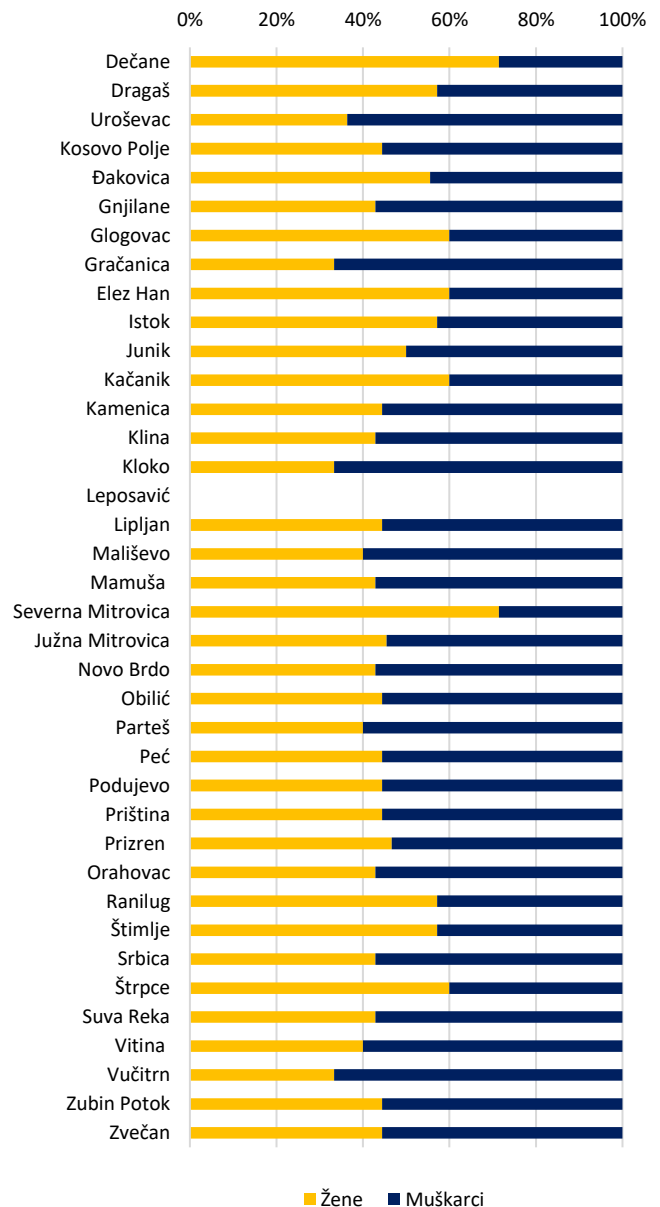
Svaka zajednica koja živi u opštini treba da bude zastupljena u Odboru za zajednice (OZ); međutim, neke zajednice i dalje ostaju nedovoljno zastupljene. U 2025. godini, najnedovoljnije zastupljene zajednice bile su **kosovski Bošnjaci** (zastupljeni u 13 OZ-ova od ukupno 36 opština) i **kosovski Turci** (zastupljeni u 8 OZ-ova od ukupno 27 opština).

Pristup finansijskim resursima*

* Po oceni OZ-ova

Rodna zastupljenost

■ Žene ■ Muškarci

Učinak u 2025.

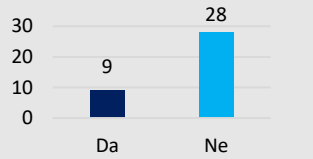
Izabrani pokazatelji učinka

Broj OZ-ova koji su preduzeli ključne aktivnosti i suštinske dužnosti navedene u pravnom okviru i okviru praktične politike naveden je u nastavku. Informacije se zasnivaju na redovnom praćenju terenskih timova Misije OEBS-a na Kosovu, kao i na periodičnim tematskim pregledima i izveštajima koje su izradile opštine, a obuhvataju period od januara do oktobra 2025. godine, pre održavanja lokalnih izbora.

Napomena: OZ nije uspostavljen u Leposaviću nakon vanrednih lokalnih izbora u aprilu 2023. godine, te stoga nije uključen u ovu procenu.

1- Budžet

Pregled opštinskog budžeta

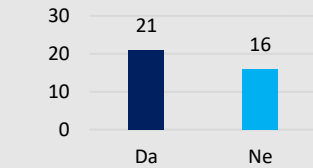

Zalaganje za uključivanje finansijskih sredstava za aktivnosti usmerene na zajednice

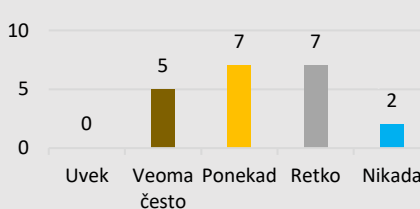

2- Izrada zakona i praktičnih politika

Pregled opštinskih akata, praktičnih politika, praksi ili drugih aktivnosti

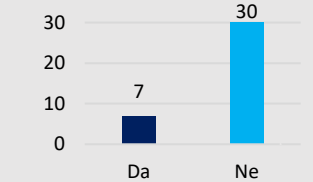

Učestalost davanja preporuka u pregledu pravnih i praktičnih politika

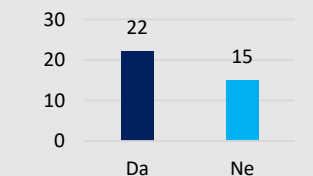
3- Projekti

Praćenje i izveštavanje o realizaciji projekata koji se odnose na zajednice

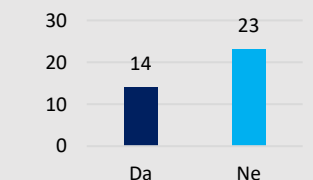
4 - Izveštavanje

Pripremanje i blagovremeno podnošenje godišnjeg izveštaja skupštini opštine

5- Rad na terenu i konsultacije

Angažovanje sa nevećinskim zajednicama u izradi akcionih planova

Ukupan učinak

Ocene učinka odbora za zajednice zasnovane su na zbirnim rezultatima pokazatelja učinka, koji odražavaju ključne aktivnosti i suštinske dužnosti navedene u relevantnom pravnom okviru i okviru praktične politike. Uspešnost se ocenjuje kao „visoka“ kada je zbirna ocena iznad 66 procenta, „umerena“ kada se kreće između 66 i 33 procenta, i „niska“ kada opadne ispod 33 procenta.

	Budžet	Pregled zakona i praktične politike	Projekti	Izveštavanje	Aktivnosti na terenu i konsultacije	UKUPAN UČINAK
Dečane	Nizak	Nizak	Osrednji	Visok	Osrednji	44%
Dragaš	Osrednji	Visok	Osrednji	Nizak	Osrednji	46%
Uroševac	Nizak	Osrednji	Visok	Visok	Visok	72%
Kosovo Polje	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	0%
Đakovica	Osrednji	Visok	Osrednji	Visok	Visok	75%
Gnjilane	Nizak	Nizak	Nizak	Visok	Nizak	18%
Glogovac	Nizak	Osrednji	Osrednji	Osrednji	Nizak	38%
Gračanica	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	3%
Elez Han	Nizak	Nizak	Osrednji	Visok	Visok	45%
Istok	Osrednji	Visok	Osrednji	Nizak	Osrednji	50%
Junik	Nizak	Nizak	Osrednji	E ulët	E ulët	20%
Kačanik	Nizak	Nizak	Osrednji	Visok	Osrednji	47%
Kamenica	Nizak	Nizak	Visok	Visok	Osrednji	52%
Klina	Nizak	Osrednji	Visok	Visok	Osrednji	63%
Klokot	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	Osrednji	8%
Lipljan	Osrednji	Nizak	Nizak	Visok	Visok	46%
Mališevo	Osrednji	Visok	Visok	Visok	Visok	79%
Mamuša	Osrednji	Visok	Nizak	Nizak	Nizak	23%
Severna Mitrovica	Osrednji	Osrednji	Osrednji	Visok	Nizak	55%
Južna Mitrovica	Osrednji	Visok	Visok	Visok	Visok	79%
Novo Brdo	Nizak	Visok	Nizak	Nizak	Nizak	19%
Obilić	Visok	Nizak	Osrednji	Visok	Osrednji	60%
Parteš	Nizak	Nizak	Osrednji	Osrednji	Osrednji	41%
Peć	Visok	Nizak	Osrednji	Visok	Visok	69%
Podujevo	Nizak	Osrednji	Osrednji	Visok	Osrednji	49%
Priština	Osrednji	Nizak	Osrednji	Osrednji	Osrednji	37%
Prizren	Visok	Visok	Visok	Visok	Visok	98%
Orahovac	Nizak	Osrednji	Visok	Visok	Visok	68%
Ranilug	Nizak	Nizak	Osrednji	Nizak	Nizak	12%
Štimlje	Osrednji	Nizak	Nizak	Visok	Nizak	38%
Srbica	Nizak	Nizak	Osrednji	Osrednji	Osrednji	38%
Štrpce	Osrednji	Osrednji	Nizak	Visok	Nizak	38%
Suva Reka	Nizak	Osrednji	Nizak	Nizak	Osrednji	21%
Vitina	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	Osrednji	8%
Vučitrn	Nizak	Nizak	Nizak	Osrednji	Nizak	18%
Zubin Potok	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	Nizak	0%
Zvečan	Nizak	Osrednji	Nizak	Nizak	Nizak	10%
PROSEK 2025	25%	36%	40%	56%	44%	40%

Misija OEBS-a na Kosovu podržava veće učešće zajednica u institucijama i procesima donošenja odluka i upravljanja. Da bi pomogla u tome, Misija redovno prati učinak opštinskih mehanizama za zaštitu zajednica. Informativni listovi imaju za cilj da relevantnim institucijama pruže pokazatelje koji mogu pomoći u identifikaciji nedostataka i oblasti za unapređenje u pogledu usklađenosti.